

podle nového zákonodárství tak, že podává jasný a plný přehled po dnešním právním stavu v tomto oboru. Autor zpracoval systematicky veškeré změny provedené hlavně republikánským zákonodárstvím a vydání své opatřil rozhodnutími nejvyššího soudu. V obsáhlém dodatku pak připojil veškeré novely vztahující se na vojenský trestní řád v plném znění. Účelně připojen je přehled paragrafů, jejichž nynější text se uchyluje od původního znění zákona a přehled ustanovení vojenského trestního řádu a obecného trestního řádu, která upravují stejnou nebo příbuznou látku. Vydání toto jest opatřeno obsáhlým věcným rejstříkem. — Doporučujeme vřele toto vydání všem interestům.

J. V.

Die Gesetze über die Dienst- und Rechtsverhältnisse der Beamten. Dr. Artur Flanz. 1. svazek. — Liberec 1923. 16°. — Str. 430. Kč 25,00. — Nakladatelství Stieplovo opatřilo souhrn norem platných pro úředníky a zřizence československého státu. Svazek první obsahuje předpisy všeobecné, platné pro všechny kategorie státních úředníků, až do roku 1923. Sbírce chybí úplné vydání služební pragmatiky, jejíž působnost nyní vztahuje se i na území Slovenska. Jinak, pokud jsme se mohli přesvědčit, jest ve všeobecném dílu shrnuta látka velice pečlivě a prakticky. Další díly budou obsahovati: službu poštovní, politickou, školní, finanční, berní, soudní, a konečný rejstřík. Pro státní úředníky jest dílo sestavené drem Arturem Flanzem velice vítáno, už z toho důvodu, že od převratu nastalo tolik změn, že jen těžko bylo možno ve věci se informovati.

—á—

Finanční hospodářství obcí. — Knihovna svazu českých okresů. svazek 18. — V Praze 1923. — 16°. — Str. 149. — Kč 18,00. — Svaz českých okresů konal ve dnech 8. a 9. prosince 1922 kurs samosprávný, na němž hlavně probírány byly otázky finančně-komunální. Nyní přednášky ty byly vydány v rozšířené formě knižně v uvedené knize. Ač od doby proslovení jich uplynul více než rok, neztratily na své aktualitě a ceně. Kniha obsahuje především pojednání dra Jaroslava Flégla o obecním rozpočtu, podrobné a velice instruktivní. August Turka pojednává o revisi obecního hospodářství. Velice poučny jsou vývody prof. dra J. Drachovského o předpisech poplatkových a daňových, pokud týkají se obcí, v nichž přehledně jsou shrnuta všechna ustanovení této materie se týkající. I ostatní statě možno se zájmem přečísti, a hlavně pěkný článek dra Em. Sokola o obecní dávce z přírůstku hodnoty, jenž sice není spekulativní, za to však podrobně probírá daný stav zákonný. — Celkem možno říci, že kniha obsahuje řadu pojednání, která vždy budou zajímaví interesty obecního hospodářství. Není ani jinak možno, že články různých autorů o příbuzné materii často zabývají se stejnou věcí, než věc ta není na škodu. Naopak možno seznati názor více autorů a rozhodnouti se podle jich argumentace k názoru nejlepšímu. I pro začátečníky možno knihu vřele doporučit.

dnk.

Fred J. Kent: Acrosss the Atlantic. Jest to vlastně otisk přednášky vicepresidenta Bankers Trust Company F. J. Kenta, pronesené na valné hromadě American Bankers Association v Atlantic City dne 24. září 1923. Brožura je zajímavá osobitými názory autorovými na reparační problem, charakteristikou jednotlivých států evropských a zdůrazněním nutnosti obchodních styků americko-evropských. Zastává názor, že Amerika není tolik soběstačná, aby se mohla zcela izolovati od Evropy. Tvrdí se v Americe, že Evropa je pelechem nepoctivých politiků a že evropští národové nechtějí od Ameriky než peníze. To vyvrací Kent: jako v Americe i v Evropě jsou nepoctiví politici, ale jsou tu i poctiví. Nepoctiví měli v Evropě větší úspěch, poněvadž zuboženému lidu neváhali slíbiti, že napraví veškerý krivdy na něm páchané a lid ve své bídě jím spíše uvěřil. Světová válka rozšířila úžasně poznatky širokých vrstev a naplnila je novými ideami a touhami, které často nebyly zdravé. Komunismus a radikální socialismus byl na čas v oblibě a voláno po lidové diktatuře, v níž byl by neměl lid hlasu. Avšak je-li svět nakažen falešnými ideami, tím větší je nutnost po zachování zdravých základů. Existenční podmínky v Evropě se však již lepší. Pres difference mezi Německem a

spojenci, přicházejí národové k přesvědčení, že na sobě závisí. Ruská propaganda s vírou, že možno dostat prostředky k živobytí i přepychu bez práce, ztrácí na své síle. Dělníci si stále více uvědomují, že bez práce není produkce pro distribuci a že bez produkce a distribuce lidé nemohou žít. Sleduje pokrok jednotlivých států, také Československa, a resumuje, že k tomuto pokroku nemohlo by dojít, kdyby byli v Evropě jen nepoctiví politikové. Nachází v Evropě zdanění větší než by bylo nutno, kdyby různí lidé ve chvílích zoufalství byli odolali svůdným hlasům těch, kteří činili falešné sliby. Příčinou vysokého zdanění jest vysoká zadluženost vlád, veliké výdaje státní, nadbytek úřednictva, deficit ve státním rozpočtu, inflace. To jsou všechno těžké hospodářské přehmaty. Nelze však proto paušálně odsuzovat, poněvadž Evropa byla válkou i poválečnou krizí více postižena než Amerika a proto také spíše vysazena hospodářským omylům, kterým ani Amerika se nevyhnula. Nevidí v ruhrské okupaci příčinu nesnází evropských, nýbrž kulminační bod války. Urovnání tohoto sporu záleží na dobré vůli Německa i Francie, aby vzdala se, jakmile dohodne se s Německem svého vojenského programu, který děsí svět nebezpečím nových válek. A tu mají Spojené státy pomoci jednak k vůli sobě, poněvadž přispějí-li k rekonstrukci Evropy, získají tam bohatá odbytiště, jednak v zájmu humanity, aby pomohly co nejrychleji a utrpení evropských národů bylo o nejkratší. Navrhuje, aby Spojené státy přijaly oficiální místo v reparační komisi, neboť tím se nevystaví nebezpečí, že budou zavlečeny do evropských spolků, naopak budou v menších nesnázích, než kdyby byli bezmocnými pozorovateli. Často se diskutuje o schopnosti Německa platiti. Taková diskuse může vésti k nedorozumění, poněvadž elasticita národů je větší než se obvykle myslí. Počet jednotlivců v jediné zemi je tak ohromný, že nepatrná změna v jejich výkonech způsobuje vážné rozdíly ve výrobě a spotřebě. Elasticita národní síly umožňuje nahraditi úžasně ztráty způsobené stávkami, zemětřesením i válkou, nikdo však nemůže přesně určit platební schopnost v určité době pro nepředvídatelnou budoucnost. Hranice platební schopnosti jest tak illusorní a záleží tolik na vůli platiti a na povaze soutěže na světových trzích, že je lépe studovati reparace přímo s hlediska, co je slušné a nejlepší pro všechny účastníky. Kdyby Francie přijala od Německa tolik, kolik činí její dluhy v Anglii a Americe, čím by zaplatila rekonstrukci zpustošených území? Kdyby k reparační částce měla býti připojena další rovnající se mezispojeneckým dluhům, nemohlo by ji Německo zaplatiti. A i kdyby se k tomu odhodlalo, zvrátilo by to rovnováhu dovozu a vývozu všech států, které se o ní tak horlivě přičinují. Požadavky Francie jsou: 1. reparace, 2. ochrana před budoucím útokem, 3. ochrana před nekalou soutěží. Z těchto požadavků mají pro Ameriku význam pouze reparace, které obsahují vlastně tři problémy: 1. výši, 2. metody placení, 3. záruky. Z těchto po upuštění od passivního odporu se strany Německa přichází nejvíce v úvahu výše reparací. Vše, co žádají spojenci na Německu na reparacích, činí asi 48—50 miliard zlatých marek t. j. okrouhle 12.500.000.000 dolarů. Do této částky není pojat požadavek Francie, aby ji byly zaplaceny Německem její platy, které bude musiti konati na mezispojenecké dluhy. Poněvadž mezispojenecké dluhy tvoří hlavní část reparační sumy přicházející v úvahu a poněvadž se všeobecně věří, že Velká Británie byla by ochotna uvažovati o prominutí části svých pohledávek, kdyby Spojené státy tak rovněž učinily, jest Amerika na ruhrské okupaci přece jen interesována. Není pochyby, že mezispojenecké dluhy byly převzaty v dobré víře a že dobro světa žádá, aby nebyly neuznány. Že budou břemenem národů a brzdou obchodu, bude-li žádáno jich plné zaplacení, jest nepochybná pravda. Kdyby věřitelské národy uvažovaly o jejich zrušení, aniž by využily síly, která v nich je, k dosažení podmínek pro lepší svět, bylo by to neštěstí. Avšak kdyby věřitelské národy v dohodě s národy dlužnickými mohly odborourati tu část dluhů, kterou možno považovati za upotřebenou pro společnou věc, na př. 60 nebo raději 70%, v zájmu obnovy mírových a zdravotních hospodářských podmínek v Evropě, nastal by ve světě tak náhlý návrat k důvěře, že obchod by se snadno oživil do té míry, že peněžní výsledek by daleko převýšil hodnotu slevěných dluhů v době poměrně krát-

ké. Je otázka, jak mohou přistoupiti Spojené státy na takovouto situaci, aniž by vzbudily dojem, že souhlasí se zásadou zrušení dluhů. Na tuto otázku odpovídá Kent, že by měla dostati komise pro založení dluhů od kongresu zmocnění, že může vyjednávat i přistoupiti i na škrtnutí dluhů s podmínkou, že bude dosaženo dohody o obnovení míru v Evropě a odstranění příčin militarismu. — Tolik Mr. Kent. Jeho názory přijala ve své resoluci American Bankers Association. Ačkoliv událostmi jest aktualita těchto požadavků zatím již částečně předstižena, jsou tyto názory dosud zajímavé, poněvadž jsou hlasem hospodářské nutnosti proti konservativní nedůvěře americké od návratu Wilsonova z Evropy proti všemu, co souvisí s Evropou.

Dr. Lepař.

Průručná knížka důchodkového trestného pokračování. — Druhé vydání. — Sostavil Ján Barinka. — Nákladem vlastním. — 1923. — Bratislava. — 16°. — Stran 502. — Kniha tato dělí se na dvě části: část prvá, formálná vysvětluje zásady důchodkového trestního práva formálního na Slovensku, a to formou velice šťastnou. Část druhá, materiálná pojednává o důchodkových přestupcích podle jednotlivých oborů: proti přímým daním, proti daním nepřímým, monopolům, cům, kolkům a poplatkům a vůbec není materie, která by byla opomínána. Kniha ta jest prostě neocenitelnou pro úředníky, strany a jich zástupce, neboť v ní slohem přesným jsou shrnuta všechna ustanovení týkající se důchodkového práva na Slovensku. Autor počíná si jaksi po způsobu redaktorů Codexu Justinianova (neboť pod stejná hesla zařazuje z různých zákonů a nařízení stejnou materii a vždy cituje, odkud má pramen). Kniha tím stává se spolehlivou průručkou, a speciálně pro ty, kdo nemohou propracovávat se spleťtými ustanoveními zákonnými. Řeč plyne snadno, ač tu a tam pozorovati ještě malou tradici slovenské terminologie. Knihu doporučujeme všle kolegům na Slovensku působícím ve službě finanční, a jistě ji budou jim záviděti i kolegové v zemích historických, neboť podobného díla ani oni nemají. —á—

Důvodová zpráva k vládní osnově zákona o sociálním pojištění vyšla před krátkým časem jako tisk posl. sněmovny č. 4186. Jest velmi obsáhlá (191 stran s 49 připojenými tabulkami) a dělí se na část všeobecnou, zvláštní a finančně matematickou. V části všeobecné pojednává se o podstatě a vývoji sociálního pojištění v cizině a u nás a o zásadách, na nichž spočívá vládní návrh zákona o sociálním pojištění.

V části zvláštní probírají se jednotlivá ustanovení vládní osnovy zákona pořadem paragrafů a dle potřeby se odůvodňují.

Část finančně matematická jest rozdělena na část všeobecnou a matematicko-statistickou. V části všeobecné se probírá navržený systém úhradový, zatížení národního hospodářství a státu jakož i organizace a správní náklady pojištění. Ku konci pojednává se o zásadách léčebné péče. V části matematicko-statistické uvádějí se početní podklady pro stáří osob, nároků, příspěvků a úrokové míry. Ku konci pak jest zmínka o přestupech pojištěnců a připojen odhad nákladů nemocenského pojištění.

Z celé zprávy jest zřejmo, že byla sestavována odborníky na podkladě vědeckém a že bylo použito v míře nejhojnější dosud známých statistických dat. Bylo by si přáti, aby podobným způsobem bylo postupováno při uzákonění předlohy.

Dr. Jindřich.

T. G. Masaryk: Student a politika. Knih. Stud. Revue, sv. 1. Ústř. stud. knih., Praha 1923, 16°, 40 str. Kč 4,00. Tato přednáška, přednesená před patnácti lety neztratila doposud na aktuálnosti ani na ceně. Vztah studenta k politice je tu vytýčen tak, že student se má politiky účastnit studentsky t. j. má se i v politice vzdělávat a připravovat. Proto má ve straně spíše jen hospitovat, aby si ušetřil přebíhání. Větší část stati pak naznačuje úkoly politiky, zvlášť důležité pro českého studenta. Jest tu jaksi nahozena celá řada otázek, v nichž má se student obsírněji vzdělati. A úkoly, jež tu politice Masaryk vytýčil, nejsou nikterak efemerní, jsou dnes stejně důležité jako tehdy a student musí si je uvědomiti dnes jako před patnácti lety. Touto brožurkou zahájena byla vydavatelská činnost